

Aan: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
T.a.v. de heer dr. R.H. Dijkgraaf

Betreft: Instroom internationale studenten

Middelburg, 23 december 2022

Geachte minister Dijkgraaf,

Op 24 november zijn er twee moties besproken in de Tweede Kamer die gaan over de instroom van internationale studenten. Op 9 december heeft u aan de Kamer een eerste reactie gegeven en heeft u aangegeven voor het kerstreces de Kamer nader te informeren en in februari in een brief met een passende oplossing te komen. Op 22 december heeft u in een brief aan de universiteiten en hogescholen het dringende verzoek gedaan om per direct te stoppen met werving van internationale studenten en alleen nog zeer beperkt te werven voor specifieke opleidingen gericht op regionale tekortsectoren.

We willen graag reageren op de moties, uw reactie daarop en uw recente brief en een bijdrage leveren aan een passende oplossing voor alle regio's. We doen dat vanuit het belang van het hoger onderwijs en de internationale betekenis. Voor de toekomst van Nederland en de belangen die spelen in perifere grensregio's en de belangen die spelen vanuit het specifieke Zeeuwse perspectief. Want die belangen zijn heel duidelijk anders dan in meer centrale en grootstedelijke delen van Nederland.

Voor versterking van het innovatievermogen en de positie van de wetenschap en het hoger onderwijs zijn internationale studenten cruciaal. De Internationale Kennis- en Talentstrategie (IKT) uit 2020 stelt terecht dat Nederlandse kennisinstelling van oudsher internationaal georiënteerd zijn. Op veel gebieden en in allerlei vormen werken instellingen intensief samen met partners uit het buitenland. Deze internationale oriëntatie is noodzakelijk voor innovatie en het op peil houden van de hoge kwaliteit van het hoger onderwijs en de wetenschap. Het geeft toegang tot de beste mensen, de beste ideeën, de beste onderzoeksfaciliteiten en de beste (digitale) infrastructuur.

De in het IKT opgenomen doelstellingen herkennen en omarmen we als regio. Het aantrekken en behouden van internationaal talent is essentieel voor het voortbestaan en verdere doorontwikkeling van hoger onderwijs in de regio, de internationale samenwerking, aanpak van problemen en bijdrage aan de Brede Welvaart en de Sustainable Development Goals. Het vormt voor ons ook een belangrijke bouwsteen in onze gezamenlijke grensoverschrijdende regionale agenda voor innovatie

en het realiseren van een vitale en duurzame economie, voldoende werkgelegenheid én voldoende talenten om alle vacatures in te vullen. Zeeland kent een aantal grote internationale (industriële) bedrijven met daarachter een groot netwerk van vele MKB-bedrijven.

We begrijpen de behoeften zoals verwoord in de aangenomen motie over het werven van internationale studenten. We weten ook van de uitdagingen en knelpunten waar verschillende universiteiten en studentensteden in Nederland op het gebied van groei voor staan. Maar niet alle universiteiten en hogescholen hebben dezelfde problematiek en ook de mate en aard verschillen. Op sommige plekken en met name ook in onze regio, is er juist behoefte aan en ruimte voor een beheersbare groei, zowel in het mbo, hbo als wo. Het stopzetten van de werving van internationale studenten is daarom zeer onwenselijk en zelfs écht schadelijk in deze regio's en zeker in onze regio.

In het Bestuursakkoord Wetenschap en Hoger Onderwijs wordt de diversiteit erkend. Bij een aantal instellingen en regio's, waaronder ook onze regio en onze hoger onderwijsinstellingen, zijn er goede mogelijkheden voor verantwoorde groei in de benoemde sectoren en in het belang van heel Nederland. Het is zaak deze diversiteit te behouden en kansen voor die regio's te benutten.

Zeeland en ook andere perifere grensregio's hebben, mede door regio- en grensoverschrijdende samenwerking en internationalisering, in de afgelopen jaren een belangrijke sociaaleconomische ontwikkeling doorgemaakt. Zo vulde het markante stadhuis in Middelburg zich met, veelal internationale, studenten van het University College Roosevelt en groeide het aantal internationale studenten op de Hogeschool Zeeland in Vlissingen en Middelburg. Docenten kochten huizen, leegstaande gebouwen werden studentenwoningen en inwoners constateerden tevreden dat hun binnensteden veel meer bruisender werden dan voorheen.

Veel van de studenten blijven na de studie in de regio en vormen een waardevolle en noodzakelijke aanvulling op de krapte van de arbeidsmarkt en de moeizaam te vervullen vacatures. Dit in sectoren die niet alleen economisch van groot belang zijn, maar ook vanuit de maatschappelijke opgaven waar we voor staan, zoals klimaat, de energietransitie en in vitale sectoren als de gezondheidszorg. Het is daarnaast ook voor de demografische ontwikkeling van onze regio van fundamenteel belang dat zeer zeker blijvend aandacht vraagt.

Het blijft dus voor onze regio zeer urgent om te blijven inzetten op de instroom van internationale studenten. Uiteraard onderkennen we het belang van het bewaken van de omvang van de internationale instroom. De initiatieven voor het verder verfijnen en uitwerken van de sturing om grip te krijgen op de instroom, ondersteunen we zeker. We leveren daarbij graag onze bijdrage in het realiseren van het nodige regionale maatwerk en wenselijke uitzonderingen en de aanvullende instrumenten die helpen om de toekomstige instroom goed te reguleren. We zijn hoopvol over de mogelijkheden om dat te realiseren en zouden daar graag ook ruimte voor willen krijgen.

Aan de hand van deze brief willen we graag met u in overleg over de noodzaak en behoeften die vanuit onze regio spelen en waar we indringend aandacht voor vragen. We zien uw reactie op deze brief graag tegemoet.

Hoogachtend,

Marinus Schroevers, voorzitter Economic Board Zeeland

Han Polman, voorzitter Overleg Zeeuwse Overheden

Barbara Oomen, voorzitter CvB HZ University of Applied Sciences

Harry van der Maas, voorzitter Campus Zeeland

Eric de Ruijscher, voorzitter VNO-NCW Zeeland

Bert van den Brink, voorzitter RvB University College Roosevelt

Hendrik Jan van Arenthals, voorzitter CvB Scalda